

У кишним мартовским ноћима, око Младенаца, кад брда над Старим Бродом испод Вишеграда притисне помрчина, тешка и болна, доле над Дрином проломи се врисак, онда га стигне други, па за њим још један, крик скамењене мајке, врисак окамењеног оца који окамењеним рукама покушава да заштити своју окамењену децу.

Поцепа небеса тај врисак, стане река, стегне се срце, сабије се помрчина у кањон и врисак постане вапај. За истином, за правдом, за незаборавом.

Овде је легенда истина

На Старом Броду испод Вишеграда из Дрине вире окамењене руке окамењене деце. Овде је легенда истина. Кад су их пред реком сустигли Францетићеве усташе, 326 девојака ухватиле су се за руке, и на Младенце, 1942. је била, скочиле у ледену Дрину.

Боље у смрт, у мутне дубине, него у руке зверима у људском облику.

На Старом Броду испод Вишеграда, легенда је истина. Скоро 6.000 камених имена на каменом зиду не дају лагати. Иза сваког имена један живот, једна неиспуњена нада, једно сећање, једна угашена свећа, једна туга, један мајчин крик, један очев врисак, сетрин лелек, братовљева суза... Ова имена опомињу, вапе за истином, за правдом, сећањем, свећом, тамјаном, молитвом, сузом...

У Дрини, да у Дрини, у Старом Броду је споменик, окамењена беба у наручју окамењене мајке, окамењена девојчица поред окамењеног дечака, окамењени крик мајке која са обале гледа ћерку како са литице скаче у ледену Дрину и нестаје у таласима...

Бестијално оргијање на обали Дрине

Данас је осамдесет и прва годишњица страшног злочина у Старом Броду испод Вишеграда, када су усташе сустигли српски збег и на обали реке у бестијалном оргијању побили више од 6.000 људи.

На споменику на обали реке, страшна истина, подсећање, наук онима који брзо заборављају:

"У прољеће 1942. из Сарајева је кренуло десет хиљада усташа са намјером да протјерају и побију српско становништво. Српски народ са подручја Сарајева, Пала, Олова, Кладња, Хан Пијеска, Рогатице, Сокоца и Вишеграда у збјеговима крену низ Дрину да би спас потражио у Србији. У Вишеграду, италијанска војска није дозволила народу да пређе преко ћуприје и збјег крену поред Дрине ка селима Милошевићи и Старом Броду гдје се налазила скела. Усташе стигше овај збјег и мучки убише око 6.000 српских жена, ћеце и старца. Највећи покољ над Србима усташе учинише у Старом Броду на православни празник Младенци 1942. године".

На другој страни споменика је још суровија опомена, уклесана у камен, да траје, да не избледи, да се не заборави, да се преноси с покољења на покољење, за сваки случај,

истина коју је требало одавно да знамо:

"Опростите нам ви, који сте овдје страдали а 66 година смо ћутали о вама. Ипак вас нисмо заборавили јер овакве ране на срцу никад не зарастају. Злочинцима смо опростили, нек им је лице црно пред Божијом светлошћу!"

Сваки корак – 6.000 мученика

О злочину у Старом Броду 66 година се ћутало. Поколењима црн образ пред мученицима. Због неке нове истине, нове историје, због братства и јединства. Тек 2008. године на обали реке изграђен је Спомен музеј, у реку је постављено 27 скулптура архитекте Новице Мотике из Зворника, са 29 ликова, које симболизују збег, улазак српских мајки са децом у ледену, набујалу Дрину. У музеј су стављене ретке, малобројне, сачуване фотографије злочина, списак са именима жртава... Над Дрином је направљена конзола дуга шест корака, симболички пут страдања, сваки корак над водом – хиљаду живота.

...не,

